

**טיפים לסוף שנת המס
מיסוי שוק ההון – חלק ד'
פקדונות ותוכניות חסכון**

**אבי נוימן, רו"ח (משפטן)
קסלמן וקסלמן רואי חשבון – PriceWaterHouseCoopers**

כמעט מבלי לשים לב, בעוד אנו מעכלים את רפורמת המס הגדולה שרקמה עור וגידים בשנת 2003 על תיקוניה השונים, צצה לה רפורמת מס חדשה שעומדת בפתחו לקראת השנה החדשה. רפורמת המס החדשה נועדה בעיקרה ליצור אחידות בשיעורי המס החלים על המכשירים הפיננסיים השונים בשוק ההון. בסקירה המובאת בפניכם בחמישה חלקים נציג טיפים חשובים לקראת סוף שנת המס 2005 והערכות לקראת שנת 2006. ככלל, הסקירה מיועדת למשקיעים יחידים, אלא אם נאמר אחרת בגוף המאמר. בחלק השלישי מובאת בפניכם סקירה על מיסוי פקדונות ותוכניות חסכון.

- **העלאת שיעור המס על ריבית מפקדונות ותוכניות חסכון** – שימו לב כי החל משנת המס 2006 שיעור המס על ריבית מפקדונות ותוכניות חסכון הצמודות במלואן לשיעור עלית המדד או המטבע יעלה מ- 15% ל- 20% ואילו לגבי פקדונות ותוכניות חסכון שאינן צמודות או צמודות באופן חלקי שיעור המס יעלה מ- 10% ל- 15%. יחד עם זאת, בניגוד למיסוי הרטרואקטיבי שחל על ני"ע שימכרו בשנת 2006 ולא יבוצע בגין מכירה רעיונית נקבע כי שיעור המס שיחול על מרכיב ריבית שנצמחה מלפני 1.1.06 יהיה שיעור המס שהיה קיים (קרי 15% או 10% לפי העניין) גם אם זו תתקבל בפועל בשנת 2006. לפיכך, אין מקום לבצע משיכת פקדונות או שבירת תוכניות חסכון לפני תום השנה.
- **פקדונות ותוכניות חסכון מוגנות שנפתחו לפני 10.8.05** – לגביהם יחולו שיעורי המס המופחתים שהיו קיימים ערב הרפורמה – 15% לגבי תוכניות צמודות ו- 10% לגבי כאלו שאינן צמודות. האמור לעיל יחול גם לגבי הפקדות שיבוצעו אחרי ה- 1 בינואר 2006 ועל ריבית שתיצבר לאורך כל תקופת הפקדון או החיסכון, וזאת עד למועד תחנת היציאה הראשונה, מבלי שזו תהיה כרוכה בהרעת תנאי התוכנית.
- **תוכניות חסכון מלפני 8 במאי 2000** – יחידים שעדיין מחזיקים בתוכנית חסכון שנפתחו מלפני ה- 8 במאי 2000 וטרם נפדו או שנפדו במהלך שנת 2005 (תוכניות מעל 5 שנים) יהיו זכאים, בדרך כלל, לפטור ממס על הריבית עד למועד תחנת היציאה הקרובה של התוכנית מבלי שזו תהא כרוכה בהרעת תנאי התוכנית. כך למעשה, לגבי תוכניות כאמור שמועד תחנת היציאה הקרובה שלהן חל השנה, אין כל יתרון בחידוש אוטומטי של התוכנית, שכן יחול עליה שיעור המס הרגיל (למעט החריג לגבי תוכניות שחודשו לפני 10.8.05 כאמור לעיל).
- **תוכניות חסכון מסוג ברירת הצמדה** – שימו לב כי החל משנת 2006 בתוכניות חסכון עם ברירת הצמדה מלאה בין מדד למט"ח יוטל מס בשיעור של 20% (בשנת 2005 – 15%) על הריבית הריאלית בלבד ואילו הפרשי הצמדה או הפרשי השער יהיו פטורים ממס. לעומת זאת בתוכניות ברירת הצמדה חלקית למדד נושאת ריבית או תוכניות חסכון שקליות לא צמודות שיעור המס שיחול על הרווחים יהא 15% (בשנת 2005 – 10%) והוא יחול גם על הפרשי הצמדה החלקיים. לפיכך, יש לבחון מהי התשואה האפקטיבית נטו בין שני מסלולי הצמדה ובהתאם לבחור בתוכנית החיסכון המתאימה.
- **שיעור מס מופחת לפקדונות חוץ בנקאיים** – יחידים שהפקידו עד היום כספים בגופים חוץ בנקאיים כגון: ברוקרים, מנהלי תיקים ובתי השקעות, חברות ביטוח וכד', לא היו זכאים לשיעור המס המופחת החל על הריבית וזו מוסתה, בדרך כלל, לפי שיעור המס השולי החל על היחיד. החל משנת 2006, שיעור המס שיחול על ריבית מפקדונות חוץ בנקאיים יהיה זהה לשיעור המס החל על פקדונות בנקאיים (מס בשיעור של 20% באפקים צמודים ומס בשיעור של 15% לגבי אפקים שאינם צמודים).

- **פיקדונות מובנים על ריביות, שערי חליפין ומדדי מניות בחו"ל** – שימו לב, כי פיקדונות הסטרקצ'ר על ריביות, שערי חליפין ומדדי מניות בחו"ל ימוסו החל משנת המס 2006 באופן אחיד בשיעור של 20%. יחד עם זאת לגבי מרכיב הריבית על פקדונות סטרקצ'ר מלפני ה- 1.1.06 יחולו שיעורי מס שונים לפי העניין, כפי שהוסדר במקרים מסויימים עם רשויות המס (שיעור מס שנגע בין 15% ל- 35% תלוי בסוג נכס הבסיס, מועד תחילתו של הפיקדון ועוד).
- **מס מופחת על ריבית מפיקדונות אינו חל על חברות** – בהתאם לרפורמת המס שיעור המס המופחת על ריבית מפיקדונות יחול רק יחידים שלא תבעו הוצאות מימון כנגד הריבית ושהריבית אינה מהווה הכנסה מעסק בידם. שימו לב, כי אם הנכס מנהלים את השקעותיכם באמצעות חברה רגילה (שאינה משפחתית) שיעור המס שיחול על הריבית יהא לפי שיעור מס החברות החל באותה שנה (בשנת 2005 – 34% ובשנת 2006 – 31%) ולא על פי שיעורי המס המופחתים. לפיכך, מומלץ כי את ההשקעה בפיקדונות תבצעו במישרין ולא באמצעות חברה בבעלותכם.
- **איסור קיזוז הפסדים מני"ע כנגד ריבית על פקדונות** – שימו לב, כי למרות שהחל משנת המס 2006 יהיה ניתן בתנאים מסויימים לקזז הפסדים מני"ע גם כנגד הכנסות ריבית אין מדובר בהכנסות ריבית הנובעות מפיקדון או תוכנית חסכון כי אם הכנסה מריבית על ני"ע. כך למעשה לא תקום אפשרות קיזוז הפסדים מני"ע כנגד הכנסות ריבית מפיקדונות או תוכניות חסכון.
- **עולים חדשים ותושבים חוזרים** – עולים חדשים שטרם חלפו 20 שנה מיום עלייתם ארצה זכאים לפטור ממס על הכנסות ריבית מפיקדון מטבע חוץ וזאת בהתקיים תנאים מסויימים כגון: הפקדת הכספים בחשבון כאמור תוך 90 יום מיום העברתם לישראל והכספים אינם משמשים כהלוואה לחברה בשליטתו של העולה. יחד עם זאת, מן הראוי לציין כי ללא קשר לפטור האמור כל עולה חדש זכאי לפטור מהכנסות ריבית מפיקדונות בחו"ל בחמש השנים הראשונות מאז עלייתו לארץ. בדומה לפטור הניתן לעולים חדשים קיים פטור זהה לתושבים חוזרים במשך חמש שנים ממועד חזרתם לארץ.
- **הקלות מס מיוחדות לגמלאים** – בהתאם לרפורמת המס, זכאים גמלאים להקלות מס על הכנסותיהם מריבית על פקדונות או תוכניות חסכון. בין שאר ההקלות זכאים בני זוג שאחד מהם או שניהם הגיעו לגיל פרישה לניכוי מיוחד מריבית, לפטור מיוחד על ריבית מזכה וכמובן ניצול נקודות זיכוי אישיות. כל ההקלות יחדיו, ניתנות במצטבר והן אף עשויות להיות משמעותיות עד לכדי פטור מלא במקרים מסויימים על הכנסות ריבית מתוכניות חסכון או פקדונות של כמיליון ש"ח ויותר, ובלבד שזו הכנסתו היחידה של הגמלאי. חלק מן ההטבות ניתנות לניצול מידי כהחזר אוטומטי לחשבון הבנק של הגמלאי, ובלבד שהוא חתם בפני הבנק על הסדר זה. יתרת ההטבות ניתנות לניצול באמצעות הגשת דוח שנתי לרשויות המס. שימו לב כי סכום הניכוי מריבית בשנת 2006 יגדל ביותר מ- 50% (לבני זוג שרק אחד מהם הגיע לגיל פרישה – סכום הניכוי יגדל מ- 4,200 ₪ ל- 7,800 ₪ ולגבי בני זוג שהגיעו שניהם לגיל פרישה – סכום הניכוי יגדל מ- 6,360 ₪ ל- 11,700 ₪).

אבי נוימן, רואה חשבון ומשפטן הינו שותף במחלקת המסים של קסלמן וקסלמן – PWC.
האמור במאמר זה הינו על דעת הכותב בלבד ואין לראות בו חוות דעת או המלצה מקצועית.